

1. klassi loodusõpetuse ja inimeseõpetuse ainekava

ÕPPESISU	ÕPITULEMUSED	LÕIMING
<p><u>Inimese meeled ja avastamine</u> Inimese meeled ja avastamine. Elus ja eluta. Asjad ja materjalid. Tahked ained ja vedelikud. Mõisted: omadus, meeled, elus, eluta, looduslik, tehisklik, tahke, vedel.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) meelte kasutamine mängulises ja uurimuslikus tegevuses; 2) elus- ja eluta objektide rühmitamine; 3) tahkete ja vedelate ainete omaduste võrdlemine; 4) õppekäik kooliümbruse elus- ja eluta loodusega tutvumiseks. <p><u>Aastaajad</u> Aastaaegade vaheldumine looduses seoses soojuse ja valguse muutustega. Taimed, loomad ja seened eri aastaegadel. Kodukoha elurikkus ja maastikuline mitmekesisus.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) õppekäigud aastaajaliste erinevuste vaatlemiseks. Maastikuvaatlus; 2) puu ja sellega seotud elustiku aastaringne jälgimine; 3) tutvumine aastaajaliste muutustega veebimaterjalide põhjal. <p><u>Organismid ja elupaigad</u> Maismaataimed ja -loomad, välisehitus ja</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu ning kasutab loovust ja fantaasiat; 2) mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt; 3) märkab looduse ilu ja erilisust ning väärtustab oma kodukoha loodust <p>hoolib elusolenditest ja nende vajadustest; liigub looduses turvaliselt, kahjustamata loodusväärtusi ja iseennast.</p> <p>Uurimisoskused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teeb lihtsamaid loodusvaatlusi ning uurimuslikke tegevusi; 2) sõnastab oma meelte toel saadud kogemusi ning nähtuste ja objektide omadusi; 3) teeb lihtsate vahenditega praktilisi töid, järgides juhendeid ja ohutusnõudeid; 4) teeb järeldusi ning esitleb neid; 5) Teab loodusteaduslikke mõisteid suulises kõnes; 6) kasutab õpitud loodusteaduslikke teadmisi ja oskusi igapäevaelus otsuseid tehes. <p>Loodusvaatlused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teeb lihtsamaid ilmavaatlusi õpetaja suunamisel iseloomustab ilma ning valib ilmale vastava välisriietuse; 2) kirjeldab loodus- ja tehisobjekte erinevate meeltega saadud teabe alusel; 3) märkab muutusi looduses ning seostab neid aastaegade vaheldumisega; 4) toob näiteid erinevate organismide eluavalduste ja 	<p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled.</p> <p>Sotsiaalsained.</p> <p>Kunstiained.</p> <p>Kehaline kasvatus.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri plaanimine.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.</p> <p>Teabekeskond</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon.</p> <p>Tehnoloogia.</p> <p>Matemaatika</p> <p>Kehaline kasvatus.</p> <p>Tervis ja ohutus.</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>

<p>mitmekesisus. Taimede ja loomade eluavaldused: toitumine ja kasvamine. Koduloomad. Veetaimede ja -loomade erinevus maismaaorganismidest.</p> <p>Mõisted: puu, pöösas, rohttaim, teravili, juur, vars, leht, õis, vili, keha, pea, jalad, saba, kael, tiivad, nokk, suled, karvad, soomused, toitumine, kasvamine, uimed, ujulestad, lõpused, metsloom, koduloom, lemmikloom.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loodusvaatlused: taimede välisehitus; loomade välisehitus; 2) ühe taime või looma uurimine, ülevaate koostamine; 3) uurimus: taime kasvu sõltuvus soojusest ja valgusest; 4) õppekäik: organismid erinevates elukeskkondades. <p>Mõõtmine ja võrdlemine Kaalumine, pikkuse ja temperatuuri mõõtmine.</p> <p>Mõisted: mõõtühik, termomeeter, kaalud, kaalumise, mõõtmine, katse.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kehade kaalumise; 2) õpilaste pikkuse mõõtmine ja võrdlemine; 3) temperatuuri mõõtmine erinevates keskkondades. <p>Inimene Inimene. Välisehitus. Inimese toiduvajadused ja tervislik toitumine. Hügieen kui tervist hoidev tegevus. Inimese elukeskkond.</p> <p>Mõisted: keha, kehaosad, toit, toiduaine, tervis,</p>	<p>omavaheliste seoste kohta eri aastaegadel;</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) toob näiteid looduses toimuvate aastaajaliste muutuste tähtsuse kohta inimese elus; 6) tunneb kodukoha levinumaid taime- ja loomaliike; 7) käitub loodushoidlikult ning järgib koostegutsemise reegleid. <p>Loodusnähtused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eristab elus- ja eluta looduse objekte ja nähtusi ning vaatleb, nimetab neid 2) eristab tahkeid ja vedelaid aineid ning valdab ohutunnet tundmatute ainete vastu; 3) teeb juhendi järgi õpetaja suunamisel lihtsamaid praktilisi töid, järgides ohutusnõudeid; 4) kaalub kehi, mõõdab temperatuuri ja pikkusi valides sobivaid mõõtmisvahendeid; 5) oskab ette näha liikumisega seotud ohuolukordi; toob näiteid, millest sõltub liikuva keha peatamise aeg ja teepikkus. <p>Organismide mitmekesisus ja elupaigad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab taimede, loomade välisehitust, seostab seda elukeskkonnaga ning toob näiteid nende tähtsusest 2) eristab taimi ja loomi toitumise, kasvamise ning liikumisvõime järgi; 3) teab, et ühte liiki kuuluvad organismid on sarnased; 4) Tunneb õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku; 5) Tunneb õistaimi, okaspuud 6) arvestab taimede ja loomade vajadusi ning suhtub neisse vastutustundlikult; 7) toob näiteid erinevate organismide seoste kohta looduses 8) tunneb põhjalikult ühte taime-, või loomaliiki 	<p>Tehnoloogia. Kunstiained</p> <p>Matemaatika. Kehaline kasvatus</p> <p>Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Kunstiained Kehaline kasvatus</p>
---	--	--

<p>haigus, asulad: linn, alev, küla.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enesevaatlus, mõõtmine; 2) tervisliku päevamenüü koostamine; 3) õppekäik asula kui inimese elukeskkonna uurimiseks. <p>Ilm</p> <p>Ilmavaatlused. Ilmastikunähtused.</p> <p>Mõisted: pilvisus, tuul, õhutemperatuur, sademed: vihm, lumi. Ilma ennustamine</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ilma vaatlemine; 2) õhutemperatuuri mõõtmine; 3) ilmaennustuse ja tegeliku ilma võrdlemine. <p>. Organismide rühmad ja kooselu</p> <p>Taimede mitmekesisus. Loomade mitmekesisus. Seente mitmekesisus. Samblikud. Liik, kooslus, toiduahel.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) looma välisehituse ja eluviisi uurimine; 2) seente vaatlemine või hallituseente kasvamise uurimine; 3) õppekäik organismide kooselu uurimiseks erinevates elupaikades. <p>Liikumine</p> <p>Liikumise tunnused. Jõud liikumise põhjusena (katseliselt). Liiklusohutus.</p> <p>Minu kodumaa Eesti</p> <p>Kooliümbruse plaan. Eesti kaart. Ilmakaared</p>	<p>Inimene</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab inimese välisehitust 2) järgib tervisliku toitumise põhimõtteid ja hügieeninõudeid ning väärtustab tervislikke eluviise; 3) teadvustab inimese vajadusi, tarbib vastutustundlikult, väldib enda ja teiste tervise kahjustamist ning hoiab keskkonda; 4) Teab, et inimene sõltub loodusest ning muudab oma tegevusega loodust; 5) võrdleb inimeste elu maal ja linnas. <p>Organismide mitmekesisus ja elupaigad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab taimede, loomade välisehitust, seostab seda elukeskkonnaga ning toob näiteid nende tähtsusest 2) eristab taimi ja loomi toitumise, kasvamise ning liikumisvõime järgi; 3) teab, et ühte liiki kuuluvad organismid on sarnased; 4) Tunneb õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku; 5) Tunneb õistaimi, okaspuud, lehtpuud 6) arvestab taimede ja loomade vajadusi ning suhtub neisse vastutustundlikult; 7) toob näiteid erinevate organismide seoste kohta looduses 8) tunneb põhjalikumalt üht taime-, või loomaliiki <p>Plaan ja kaart</p>	<p>Tervis ja ohutus.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tervis ja ohutus Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Kunstiained</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>
--	---	---

<p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pildi ja plaani kõrvutamine; 2) õppeekskursioon oma maakonnaga tutvumiseks. <p><u>.INIMESEÕPETUS</u></p> <p><u>Inimene</u> Mina Mina. Minu erinevused teistest inimestest ja sarnasused nendega. Iga inimese väärtus. Viisakas käitumine.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru lihtsast plaanist või kaardist ning leiab kooliümbruse plaanilt tuttavaid objekte; 2) mõistab, et kaardi järgi on võimalik tegelikkust tundma õppida; 3) näitab Eesti kaardil oma kodukohta, <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab oma välimust, huve ja tegevusi, mida talle meeldib teha; 2) teab, mille poolest sarnanevad ja eristuvad erinevad sugupooled; 3) nimetab, mille poolest ta sarnaneb teistega ja erineb teistest; 4) väärtustab iseennast ja teisi; 5) mõistab viisaka käitumise vajalikkust.	<p>Kehaline kasvatus</p> <p>Väärtused ja kõlblus Kultuuriline identiteet</p> <p>Kunstiained</p> <p>Matemaatika</p> <p>Tehnoloogia.</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Matemaatika. Loodusained. Tehnoloogia.</p> <p>Kunstiained..</p> <p>Kehaline kasvatus. Elukestev õpe ja karjääri plaanimine.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.</p>
---	--	--

<p>Mina ja tervis Tervis. Terve ja haige inimene. Tervise eest hoolitsemine. Tervislik eluviis: mitmekesine toit, piisav uni ja puhkus, liikumine ja sport. Abi saamise võimalused.</p> <p>. Mina ja minu pere Kodu.. Perekond. Erinevad pered. Vanavanemad ja teised sugulased. Vanemate ja teiste inimeste töö. Kodused tööd. Kodu traditsioonid. Ohud kodus ja koduümbruses.</p> <p>Mina ja kodumaa Eesti – minu kodumaa. Eesti teiste riikide seas. Naaberriigid. Kodukoht: küla, vald, linn, maakond. Eesti Vabariigi riiklikud, rahvuslikud ja kodukoha sümbolid.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolt kanda; 2) kirjeldab tervet ja haiget inimest; 3) teab, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud; 4) mõistab ja kirjeldab tervise hoidmise viise: mitmekesine toit, uni ja puhkus, liikumine ja sport; 5) teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi. <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab, mille poolest perekonnad erinevad ja sarnanevad; 2) väärtustab üksteise abistamist ja arvestamist peres; 3) selgitab lähemaid sugulussuhteid; 4) kirjeldab ja eristab võimalusi, kuidas abistada pereliikmeid kodustes töödes; 5) jutustab oma pere traditsioonidest; 6) kirjeldab ohtlikke kohti ning olukordi kooliteel ja koduümbruses, oskab tänaval käituda ning valib ohutu tee sihtpunkti; <p>väärtustab toetavaid peresuhteid ja kodu</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb ära Eesti Vabariigi lipu ja vapi; 2) oskab nimetada Eesti Vabariigi pealinna, sünnipäeva ja presidenti; 3) leiab Euroopa kaardilt Eesti ning Eesti kaardilt kodukoha; 4) tunneb rahvuslikku ja kodukoha sümbolikat; 	<p>Kultuuriline identiteet.</p> <p>Teabekeskond.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus..</p> <p>Väärtused ja kõlblus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.</p> <p>Loodusained. Tehnoloogia. Kunstiained.. Kehaline kasvatus.</p> <p>Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet.</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Loodusained. Kunstiained.. Kehaline kasvatus. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet.</p>
--	---	--

Mina: aeg ja asjad

Aeg. Aja plaanimine. Oma tegevuse kavandamine.
.Asjad, väärtus Minu oma, võõra oma

2.1.4.2. Meie**Mina**

Mina. Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus. Mina ja endasse suhtumine.
Lapse õigused ja kohustused.

Mina ja tervis

Tervis. Terve ja haige inimene. Tervise eest hoolitsemine. Vaimne ja füüsiline tervis. Tervislik eluviis: mitmekesine toit, piisav uni ja puhkus, liikumine ja sport. Ohud tervisele ja toimetulek olukorras. Ravimid. Abi saamise võimalused. Esmaabi.

- 1) eristab, mis on aja kulg ja seis;
- 2) oskab koostada oma päevakava, väärtustades aktiivset vaba aja veetmist;
- 3) väärtustab oma tegevusi, mis on positiivsete tunnete tekkimise allikaks;
- 4) selgitab asjade väärtust;
- 5) oskab eristada oma ja võõrast asja ning mõistab, et võõrast asja ei tohi loata võtta;

Õpilane:

- 1) teab ja väärtustab igaühe individuaalsust seoses välimuse, huvide ja tugevusega, õigust olla erinev;
- 2) selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust;
- 3) nimetab enda õigusi ja kohustusi

- 1) kirjeldab tervet ja haiget inimest;
- 2) kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolitseda;
- 3) teab, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud
- 4) kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda või hoiduda tegevusest, mis ohustab tervist;
- 5) nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral; teab hädaabi telefoninumbrit ja

Matemaatika. Loodusained.
Tehnoloogia.

Kunstiained.. **Väärtused ja kõlblus.**
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled.

Loodusained. Tehnoloogia.

Kunstiained.. **Väärtused ja kõlblus.**
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

<p>Mina ja meie</p> <p>Minu ja teiste vajadused. Sõbrad ja sõpruse hoidmine. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine.</p> <p>Ausus ja õiglus. Leppimine. Vabandust palumine ja vabandamine. Oma muredest rääkimine ja tunnete väljendamine. Oskus panna end teise inimese olukorda. Keeldumine kahjulikust tegevusest. Hea ja halb käitumine. Südametunnistus. Käitumisreeglid. Käitumise mõju ja tagajärjed. Liiklusreeglid. Mäng ja töö. Õppimine. Kohustetunne ja vastutus. Meeskonnatöö. Tööjaotus.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab inimese eluks olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega; 2) kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, ning hindab ennast nende omaduste järgi; 3) väärtustab sõprust ja koostööd; 4) eristab enda head ja halba käitumist, kirjeldab oma käitumise tagajärgi ning annab neile hinnangu; 5) väärtustab leppimise, vabandust palumise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes; 6) demonstreerib õpitu olukorras, kuidas keelduda ennastkahjustavast tegevusest; 7) mõistab, et kiusamine ja vägivald ei ole aktseptitud ja lubatud käitumine, ning teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivald korral; 8) väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise abistamist; 9) kirjeldab oma tegevuse plaanimist nädalas, väärtustades vastutust; 10) nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ja põhjendab nende vajalikkust; 11) teab liiklusreegleid, mis tagavad tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt; 12) eristab tööd ja mängu; 13) selgitab enda õppimise eesmärgid ning toob näiteid, kuidas õppimine aitab igapäevaelus paremini hakkama saada; 14) teab tegureid, mis soodustavad või takistavad õppimist. <p>6) oskab kutsuda abi; väärtustab tervislikku eluviisi</p>	<p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled.</p> <p>Matemaatika. Loodusained. Tehnoloogia.</p> <p>Kunstiained.. Väärtused ja kõlblus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.</p> <p>Matemaatika. Loodusained. Tehnoloogia.</p>
--	---	---

Mina: teave ja asjad

Teave ja teabeallikad ning nende kasutamine.
Reklaami mõju. Turvaline käitumine
meediakeskkonnas.

Raha. Raha teenimine, kulutamine ja laenamine.
Oma kulutuste plaanimine.

Õpilane:

Teab erinevaid teabeallikaid

* selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste
käitumist ja otsuseid ning mis on turvaline käitumine
meediakeskkonnas;

* teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning et
raha teenitakse tööga;

* selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha
teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine;

* kirjeldab, mis vajadusi tuleb arvestada taskuraha
kulutades ja säästes.